

Formandens beretning 2007-2009

Annika Hvithamar

Godkendt af Generalforsamlingen 25. november 2009

DAHR har, må vi konstatere, ikke kunnet løse de problemer, som har præget foreningen i en stor del af dens levetid. Et faldende medlemstal, manglende opbakning til selskabets aktiviteter og endog manglende opbakning til bestyrelsesmøderne er en virkelighed, som desværre er alt for velkendt. Dette afspejler sig også i deltagerfrekvensen ved dette års generalforsamling, hvor deltagerantallet, udover bestyrelsen løber sig op i 6 personer.

Bestyrelsen har derfor taget konsekvensen af dette og har til dette års generalforsamling fremlagt en række ændringsforslag til vedtægterne, som i langt højere grad inddrager studerende i selskabets arbejde. Dette, fordi vi mener, at behovet for selskabet har ændret sig. Hvor DAHR ved selskabets indstiftelse for 27 år siden primært var et nationalt forum for ansatte ved de 3 religionsvidenskabelige institutter i Danmark, er såvel netværks- som forskningsaktiviteter i dag langt mere udbyggede, såvel nationalt som internationalt. Det forbedrede internationale samarbejde betyder imidlertid, at såvel tiden som midlerne til at danske religionsforskere (som ikke længere kan siges at repræsentere institutter eller afdelinger i det disse, sigende for udviklingen, er blevet indsluset i større institutter) mødes i netværk af en karakter som DAHR er næsten ikke-eksisterende. Dette har da også været et tilbagevendende tema på tidligere generalforsamlinger og på bestyrelsens møder. Den stigende konkurrence mellem de danske universiteter gør ikke problemet mindre.

På bestyrelsens møder har vi imidlertid konstateret, at hvor der har været en vigende tilslutning til tværinstitutionelt samarbejde på forskningsniveau, er der stor interesse blandt vores studerende for at mødes og for at stifte bekendtskab med forskere fra andre universiteter end det, som de læser ved. Bestyrelsen ser denne interesse som en positiv udvikling, som bør støttes af DAHR. Derfor ønsker bestyrelsen at inddrage studerende fra de tre religionsvidenskabelige miljøer i bestyrelsesarbejdet, for, gennem et formaliseret samarbejde, at kunne støtte studenterarrangerede nationale seminarier om religionsfaglige emner. Vi håber generalforsamlingen vil støtte dette forslag, som vil kræve en ændring af selskabets vedtægter.

I den forbindelse skal det beklages, at bestyrelsens forslag først blev udsendt meget sent, hvilket også har fremkaldt reaktioner fra flere af foreningens medlemmer. Disse reaktioner vil blive inddraget under det relevante punkt på generalforsamlingen, hvor spørgsmålet om bestyrelsens beslutningsdygtighed vil blive forelagt generalforsamlingen. Beslutningerne vil fremgå af generalforsamlingens referat.

Bestyrelsens arbejde

Efter sidste generalforsamling 9. november 2007 på Syddansk Universitet i Odense, konstituerede bestyrelsen sig som følger:

Formand: Annika Hvithamar, SDU

Næstformand: Olav Hammer, SDU

Kasserer: Henrik Reintoft Christensen, ÅU

Sekretær: Peter Westh, KU

Bestyrelsesmedlemmer uden portefølje: Catharina Raudvere, KU og Margit

Warburg, KU

Suppleanter: Kate Østergaard, KU og Jørn Borup, ÅU.

Bestyrelsen har i perioden holdt tre møder, d. 13. marts, 2008, d. 27. august 2008 og d. 26. august 2009.

Emnerne for bestyrelsesmøderne, har, som ovenstående gennemgang afslører, primært været selskabets eksistensberettigelse. Forskellige løsningsmodeller fra nedlæggelse af selskabet, omstrukturering til en løsere struktur, mere aktiv rekrutteringspolitik, sammenlægning med de religionsvidenskabelige fagtidsskrifter, og nyoptag af studerende har været drøftet – med denne generalforsamlings forslag til følge.

Et andet tilbagevendende emne har været tidligere generalforsamlings langvarige diskussioner om foreningens mulighed for at komme med fagpolitiske udmeldinger. Hvor den nuværende bestyrelse er af den opfattelse, at foreningen principielt bør kunne tage stilling til fx relevansen af tilstedeværelse af religionsfaglig ekspertise i nationale råd og nævn, der arbejder inden for vores fagfelt, har vi dog den opfattelse, at diskussionerne om dette emne på generalforsamlingerne oftere har udmøntet sig i diskussioner af mere politisk art. Da DAHR bør være samlingssted for religionsforskere med forskellige (fag)politiske observanser og da tidligere generalforsamlinger har været direkte årsag til at kollegaer har udmeldt sig af foreningen, ønsker den nuværende bestyrelse at præcisere selskabets formål. Dette vil blive diskuteret under det relevante punkt på generalforsamlingen.

Derudover er det et fast punkt på bestyrelsesmøderne at medlemmerne orienterer hinanden om nyansættelser og fratrædelser på de religionsfaglige universitære områder, samt nye projekter og forskningsbevillinger. Dette punkt anser bestyrelsen for en værdifuld måde at holde sig orienterede om udviklingen i dansk religionsforskning, hvorfor foreningens medlemmer kan orientere sig om dette i bestyrelsesreferaterne på foreningens hjemmeside www.dahr.dk

I sommeren 2008 udgav foreningen en informationspjece, udarbejdet af foreningens sekretær Peter Westh (og venligst sponsoreret af suppleant til bestyrelsen Jørn Borup i hans egenskab af forlagsdirektør for Univers, som også har stillet de på

forlaget udgivne værker til disposition for medlemmer til fordelagtige priser). Uddeling af pjecen til nye og gamle studerende, samt til seminariestuderende, efter sidste generalforsamlings beslutning om at åbne for medlemskab fra denne gruppe har dog ikke givet resultat i en nævneværdig stigning af antallet af studentermedlemmer – og slet ingen nye medlemmer fra seminarierne.

I sommeren 2009 blev foreningens hjemmeside omstruktureret, også af Peter Westh. Især den nye kalender er blevet mere synlig og tilgængelig og vi vil derfor endnu engang henstille til medlemmerne om at indberette lokale arrangementer til denne kalender.

Det nationale arbejde

Forskningshistorien rykker på sig. Bind 1 af DAHRs forskningshistorie, forfattet af Tove Tybjerg og redigeret af Tim Jensen og Armin Geertz er nu trykkeklart og har fået en titel: *Religionsforskning før og nu – Om religionsvidenskabens forskningshistorie, teori og metodologi*. Bind II er under udarbejdelse. Der er en del manuskripter i hus, og de resterende forfattere er blevet rykket.

Denne udgivelse er imidlertid den eneste aktivitet, som foreningen på nogen måde har kunnet sige at have tilbudt sine medlemmer i løbet af den sidste to-årige periode. Foreningen har således heller ikke haft andre udgifter end til drift, samt bestyrelsesmøder og formandens deltagelse i EASR-konferencer. Som et resultat heraf har bestyrelsen overvejet at undlade at opkræve kontingent for den seneste 2-årsperiode. Dette spørgsmål vil blive diskuteret under det relevante punkt på dagsordenen.

Det internationale arbejde

I modsætning til det nationale arbejde er det med en vis stolthed at kunne konstatere at DAHRs medlemmer har været ganske godt repræsenterede ved de internationale konferencer. Dette skyldes selvfølgelig de enkelte forskeres egen indsats på deres respektive områder, men det bør dog ikke glemmes at først selskabets stifter og mangeårige formand Armin Geertz også i sin tid som IAHR generalsekretær har banet vejen for danske religionsforskere, ligesom selskabets anden mangeårige formand, tidligere generalsekretær for EASR og nuværende generalsekretær for IAHR Tim Jensen ligeledes er en årsag til, at der står respekt om dansk religionsforskning. Der skal derfor lyde endnu en tak fra bestyrelsen for deres mangeårige arbejde. Af særlig interesse for DAHR er deltagelsen i EASR (European Association for the Study of Religion), idet det er ved EASR-konferencerne, at EASR indkalder repræsentanter for de nationale selskabers bestyrelser. Konferencerne er forum for vidensudveksling og netværk, på tværs af Europa, hvorfor der i de seneste år med succes er gjort et stort arbejde for at integrere de nye Øst-og Centraleuropæiske religionsvidenskabelige selskaber. Både ved EASR-konferencen i Brno *Time of Decline, Time of Hope. Scientific, Cultural and Political Engagement of the Study of Religions*, 7.-11. september 2008 og ved EASR-konferencen i Messina,

Religion in the History of Europe 14.-17. september 2009 har der været god repræsentation af danske forskere. Formanden for DAHR har været til stede ved begge konferencer og deltaget i bestyrelsesmøde og generalforsamling. Ved EASR-generalforsamlingerne har især ét punkt været diskuteret: Optagelsen af AAR (American Academy of Religion) i IAHR. Diskussion har særligt drejet sig om, hvorvidt AAR vil kunne dominere IAHR i kraft af sin størrelse og økonomiske formåen. DAHRs nuværende bestyrelse har dog valgt at støtte optagelsen, efter IAHRs bestyrelses indstilling. Forslaget vil blive sendt til afstemning ved IAHRs verdenskongres i Toronto. De relevante referater kan ses på IAHRs hjemmeside: <http://www.iahr.dk/>

15.-21. august 2010 vil IAHRs 20. verdenskongres blive afholdt i Toronto med titlen *Religion. A Human Phenomenon*. Vi er så heldige, at vi ved denne generalforsamling har kongressens hovedarrangør professor Donald Wiebe til stede, som derfor, ekstraordinært, får taletid til at præsentere denne konference. Yderligere oplysninger kan ses på kongressens hjemmeside: <http://www.religion.utoronto.ca/resources/iahr/Home.htm>

Afsluttende bemærkninger

Det er ikke bestyrelsens indtryk at dets medlemmer ønsker at selskabet nedlægges. Snarere, med et noget brugt udtryk, at medlemmerne er "belonging not believing". Men hvor det er en mulighed at selskabet blot fortsætter en stille eksistens, er det, med de omsendte forslag bestyrelsens ønske at selskabet fremover viser en noget højere aktivitetsniveau.